

Titel: China's economische groei

Inhoudsopgave

<i>Inleiding</i>	<i>2</i>
<i>§1 Omvang groei China</i>	<i>3-6</i>
<i>§2 Groeiaccounting</i>	<i>6-11</i>
<i>§3 effect van politieke structuur</i>	<i>11-14</i>
<i>§4 Toekomst</i>	<i>14-17</i>
<i>Conclusie</i>	<i>17-18</i>
<i>Bibliografie</i>	<i>19-20</i>

datum voltooiing: 29-07-05

begeleidende docent: Ed Westerhout

vak: macroeconomics, growth theory IVV

studiejaar: 2004/2005

student: Daan Ruijter

studentennummer: 0207284

Inleiding

Een groot gedeelte van de twintigste eeuw is het Chinese bewind streng communistisch geweest. Voor de Tweede Wereldoorlog woedde er een oorlog tussen twee Chinese partijen: de Chinese Communistische Partij en de Kuomintang. Na de Tweede Wereldoorlog was deze oorlog tot een eind gekomen. De Communistische Partij kwam als winnaar uit de strijd, een partij waarvan Mao Zedong de leider was. Mao vestigde een dictatoriaal bewind in China. Hij controleerde het dagelijkse leven en daarbij vonden miljoenen mensen de dood. In 1976 overleed Mao en werd het Chinese communisme minder streng. Onder Mao waren al een aantal hervormingen ingezet, maar na de dood van Mao voerde China langzamerhand meer economische hervormingen uit (Beleven, 2005). De afgelopen decennia is de Chinese economie spectaculair gegroeid. Deze scriptie gaat daarover. In de scriptie wordt de vraag behandeld hoe het mogelijk is dat China de afgelopen decennia economisch zo sterk is gegroeid.

Rechtvaardiging voor het feit dat ik hier kies voor een tijdbestek van “de afgelopen decennia” is dat China in het begin van de zestiger jaren begon met haar economische hervormingen. Deze hervormingen staan aan de basis van de economische ontwikkeling die China heeft doorgemaakt.

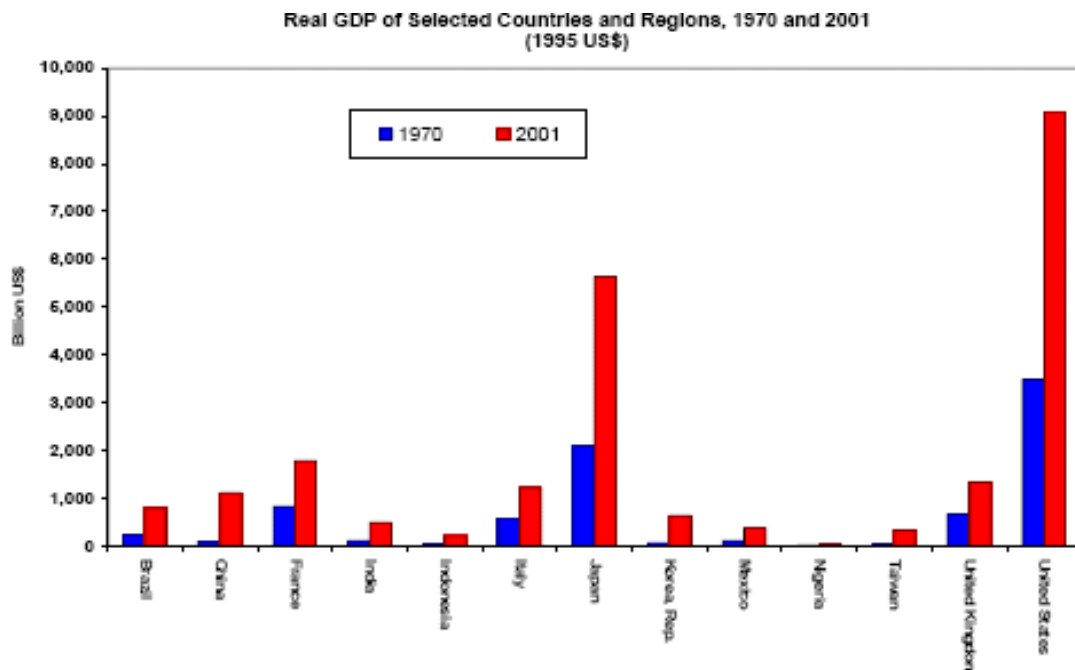
In §1 wordt duidelijk gemaakt hoe de Chinese economie zich ontwikkeld heeft de afgelopen decennia. Daarbij wil ik China vergelijken met andere Aziatische landen als referentiepunt. Dit is belangrijk om aan te geven hoe bijzonder de ontwikkelingen in China zijn. In §2 wordt aan de hand van groeiaccounting voor China verklaard waarom het land zo sterk gegroeid is. Daarbij kijk ik naar de samenstelling van het bruto binnenlands product. Het gaat er dan om welk percentage van het binnenlands product gemaakt wordt door menselijk kapitaal, welk gedeelte door kapitaal en verder welk aandeel technologie heeft. Bij een sterke economische groei is het bijvoorbeeld te verwachten dat het aandeel van technologie of kapitaal toeneemt.

China heeft een bijzondere politieke structuur vergeleken met andere landen die van een planeconomie naar een markteconomie gaan/gegaan zijn. Landen in Centraal Europa, de Balkanlanden en voormalige Sovjetrepublieken zijn omgevormd tot markteconomieën met democratieën met meerdere politieke partijen. In China echter is geen democratie en de Communistische Partij zit nog altijd stevig in het zadel. In §3 wordt daarom ook aandacht besteed aan de vraag of het feit dat de Communistische Partij nog aan de macht is van invloed is geweest op de economische groei. De Communistische Partij heeft een aantal hervormingen doorgevoerd. Zo is de handel in China geliberaliseerd en daarmee zijn ook de prijzen geliberaliseerd. Verder is bedrijvigheid met het verstrijken van de tijd steeds meer toegestaan. In §4 In deze laatste paragraaf ga ik onderzoeken hoe de Chinese economie zich in de toekomst zal gaan ontwikkelen. Zal de economie onverminderd door gaan groeien of zal China te maken krijgen met een recessie? Zullen nieuwe hervormingen worden uitgevoerd en zullen die ervoor zorgen dat de economie stagneert, of zullen die er nu juist voor zorgen dat de economie sterker gaat groeien? En welke bijdrage is er te verwachten voor arbeid, technologie en kapitaal in de economische groei? Verder, moet China haar politieke structuur, waarbij de Communistische Partij de macht heeft handhaven of komt er een parlementaire democratie?

In de conclusie worden de besproken zaken nog een keer kort samengevat, verder wordt antwoord gegeven op de hoofdvraag.

\$1 Omvang groei China

Zoals in de inleiding vermeld heeft China de afgelopen decennia een sterke economische groei gekend. Het reële bruto binnenlands product steeg van nog geen 100 miljard dollar in 1971 naar 1000 miljard dollar in 2001, een stijging van maar liefst 900 procent (Lau & Park, 2003, p.3). Vergeleken met een staat als de VS, waar het reële BBP van zo'n 4000 miljard naar 9000 miljard steeg tussen 1970 en 2001 is dit procentueel een sterke toename. Hetzelfde geldt wanneer de groei van China vergeleken wordt met Japan. Daar steeg in dezelfde periode het BBP van zo'n 2200 miljard naar 5800 miljard. En ook vergeleken met Frankrijk, Italië en het Verenigd Koninkrijk is de groei van China ongekend, getuige figuur 1.

Figuur 1 (Lau & Park, 2003, p.3)

Wing Thye Woo (1997) onderzoekt in zijn artikel “Chinese economic growth, sources and prospects” waardoor de Chinese economie zo sterk gegroeid is in de periode van 1979 tot 1993. Hij begint met de constatering dat er problemen zijn met de groeistatistieken van China.

Allereerst kan het zo zijn dat statistici bij het bepalen van groeivoeten verschillende basisprijzen gebruiken voor verschillende perioden. In dat geval is het erg moeilijk om de groeivoeten met elkaar te vergelijken. De officiële BBP-groeivoeten worden berekend op grond van verschillende basisjaren. Bijvoorbeeld 1980-prijzen voor het tijdvak 1981-1990 en 1990-prijzen voor het tijdvak 1991-nu. Daardoor ontstaan vertekeningen wanneer groeivoeten uit het tijdvak 1981-1990 worden vergeleken met het tijdvak 1991-nu. Afwijkingen in groeivoeten door het hanteren van verschillende basisjaren spelen op de volgende manier een rol: de industriële sector droeg in de periode 1985-1990 het meeste bij aan de economische groei in China. Om die reden zullen vertekeningen in de industriële sector een groter effect hebben op BBP-groei data dan de vertekeningen in de agrarische sector. Gegeven het feit dat de ratio van de prijzen in de agrarische sector tot de prijzen in de industriële sector hoger is in basisjaar 1990 dan in basisjaar 1980 zullen de groeivoeten in de periode 1980-1989 lager zijn wanneer 1990-prijzen worden gebruikt in plaats van 1980-prijzen. Dat komt omdat de BBP-waarden in de periode 1980-1989 dan lager worden en de procentuele veranderingen daarmee minder groot (Woo, 1997, p.3).

Ten tweede kunnen fouten gemaakt worden bij de bepaling van toegevoegde waardes in de industriële sector. Toegevoegde waardes worden in de industriële sector als volgt bepaald:

ieder bedrijf rapporteert gegevens naar het Staats Statistische Bureau, SSB. Deze gegevens bestaan uit: a) bruto waarde van de productie in huidige prijzen; b) bruto waarde van de productie in basisjaarprijzen; c) toegevoegde waarde in huidige prijzen. De SSB berekent dan een impliciete prijsdeflator uit a) en b) en gebruikt dit om c) te bewerken om tot de toegevoegde waarde in basisjaarprijzen te komen. Lange tijd ging dit goed omdat bedrijven die in het bezit waren van de overheid, de "state owned enterprises", SOEs de procedures kenden die komen kijken bij de bepaling van het BBP. Er komen echter steeds meer bedrijven die niet in het bezit zijn van de overheid. Deze bedrijven kennen de procedures bij de bepaling van het BBP niet goed en daarnaast wordt op deze bedrijven wordt minder goed toezicht gehouden. Bedrijven rapporteerden uit onwetendheid over de procedures en uit gemak gelijke cijfers voor de bruto waarde van de productie in huidige prijzen en de bruto waarde van de productie in basisjaarprijzen. Verder kunnen bedrijven gemakkelijk sjoemelen met de cijfers en er zo voor zorgen dat er een ander BBP wordt doorgegeven aan de SSB dan in werkelijk het geval is. Bureaus die toezicht houden op bedrijven rapporteren graag een goede groeiprestatie naar het hoofdkantoor. Dat getuigt immers van een superieure prestatie van het management. Toegevoegde waardes worden dus sterk overgerapporteerd. Verder zijn er problemen met de basisjaardata omdat het onduidelijk is hoe nieuwe producten moeten worden gewaardeerd, vooral als het nieuwe product een verbetering is van een oud product, bijvoorbeeld "computerchips" (Woo, 1997, p.3-4).

Ten slotte bestaat er in iedere staat en dus ook in China een 'zwarte economie'. Daarbij gaat het om praktijken als zwart werken, ruil in natura en het criminele circuit. Het directe effect op het BBP is dat het BBP ondergewaardeerd wordt. Deze onderwaardering hoeft niet te leiden tot ondergewaardeerde groeivoeten van het BBP. Als het statistische rapportagesysteem verbeterd wordt en er daardoor een groter gedeelte van de zwarte economie wordt gerapporteerd, kunnen de groeivoeten zelfs overgewaardeerd worden, ceteris paribus (Woo, 1997, p.6).

Zoals blijkt uit tabel 1 zijn de fouten die worden gemaakt bij het bepalen van de groeivoeten relatief groot. Gegeven het feit dat het verkeerd gebruiken van basisprijzen een afwijking van 0,2 procentpunt kan veroorzaken en het overschatten van de industriële productie een afwijking 0,5 tot 0,7 procentpunt, kunnen de BBP-groeivoeten wanneer er geen rekening wordt gehouden met deze afwijkingen met 0,5 tot 0,9 procentpunt worden overschat. Rekening houdend met deze afwijkingen bepaalt Wing Thyee Woo de gemiddelde groei van de Chinese economie over de periode 1979-1993 op 9,3 procent.

(in percentage points per annum)	<u>1979-93</u>	<u>1985-1993</u>
official growth rate	9.3	9.7
inconsistent use of base years	0.2	0.3
overstatement of industrial output	0.5 to 0.7	0.9 to 1.2
capital accumulation	4.9	5.5
labor force growth	1.3	1.1
reallocation of labor from agriculture	1.1	1.3
net TFP growth	1.1 to 1.3	0.3 to 0.6

Tabel 1, (Woo, 1997, p.10)

In het artikel “the pattern of economic growth, 1950-2000” wordt de economische groei van verschillende landen/regio’s in de wereld in die periode met elkaar vergeleken. De auteurs hanteren twee manieren om dat te doen. Groeidata kunnen worden geconstrueerd door BBP-waarden in de lokale munteenheden te gebruiken. Het voordeel hiervan is dat de groeidata nauwkeurig worden weergegeven. Ook kunnen groeidata worden geconstrueerd door de data in Purchasing Power Parity, PPP weer te geven. PPP is de prijs van een mandje van goederen in een bepaald land uitgedrukt in de prijs van hetzelfde mandje in een ander land. PPP is een wisselkoersmaat gebaseerd op koopkracht. Het voordeel van de weergave in PPP is dan ook dat de koopkrachtgroei van verschillende landen goed te vergelijken is. De gegevens worden in het artikel in PPP-dollars omgezet (IIE, 2001, p.3-4).

Tabel 2 behelst groeidata voor delen van de wereld. Het gaat om de twee tijdvakken 1960-1980 en 1990-2000. De data zijn voor beide perioden weergegeven in PPP-waarden en in de nationale munt. Wat direct opvalt, is dat in het tijdvak 1960-1980 de economische groei in China en India achterblijft bij andere regio’s. China en India worden in de tabel als één geheel weergegeven. Vergelijken met China en India als gebied hebben alleen Zuid-Azië en het Afrika onder de Sahara een lagere economische groei dan China en India voor zowel de PPP-gegevens als de gegevens in locale munteenheden. Echter, het tijdvak 1990-2000 laat een ander plaatje zien. De economische groei in China en India is veel sterker geworden en alleen Oost-Azië groeit sterker. Dit geldt wederom voor zowel de PPP-gegevens als de gegevens in locale munteenheden.

regio	Tijdvak 1960-1980		Tijdvak 1990-2000	
	1993 PPP	Locale munteenheden	1993 PPP	Locale munteenheden
Oost-Azië	2,85	2,59	6,12	6,57
Zuid-Azië	0,55	1,11	3,00	3,42
Azië	1,98	2,02	4,86	5,29
China en India	1,74	1,84	5,75	6,11
Afrika onder de Sahara	1,29	0,85	-0,58	-0,29
Midden-Oosten en Noord-Afrika	3,21	2,73	0,15	1,22
Latijns Amerika	3,13	3,15	0,08	0,53
Onderontwikkelde wereld	2,12	2,07	3,11	3,60
Onderontwikkelde wereld zonder China en India	2,51	2,33	0,69	1,18
Oost-Europa	4,03	4,04	-1,98	-1,13
Niet-geïndustrialiseerde wereld	2,32	2,27	2,94	3,33
Geïndustrialiseerde wereld	3,27	3,34	1,55	2,00
Wereld als geheel	2,50	2,48	2,65	3,12

Tabel 2, groeidata (IIE, 2001, p.4)

Samenvattend is de economische groei van China na het tijdvak 1990-2000 veel sterker dan in het tijdvak 1960-1980. In het tijdvak 1990-2000 groeit alleen Oost-Azië sterker. De groei in Zuid-Azië is minder en ook Azië als geheel doet het minder goed dan China en India. Ook als je China vergelijkt met de ontwikkelde wereld is de economische groei van China veel sterker.

§2 Groeiaccounting

In de vorige paragraaf is aan de orde geweest hoe sterk de Chinese economische groei is vergeleken met andere Aziatische landen/regio's in de wereld. In deze paragraaf wordt de bijdrage van verschillende productiefactoren van de economische groei bekeken. Verder wordt ook de invloed van sectoren onderzocht.

Bijdrage productiefactoren: Chow & Lin

Chow en Lin (2003) passen groeiaccounting toe op Taiwan en China. Om tot de cijfers te komen hebben de auteurs data gebruikt van Chow (1993) en van het 'China Statistical Yearbook 1999' gebruikt. Het 'China Statistical yearbook' omvat data van het nominale BBP in de periode 1952-1998 (p. 55), het reële GDP in de periode 1978-1988 (p. 58), het arbeidsaanbod (p.134), en de nominale bruto kapitaalformatie in de periode 1978-1988 (p. 68). De auteurs gebruiken data van Chow voor 1952 tot en met 1980 en voor de jaren daarna wordt de dataset uitgebreid met de gegevens van het 'China Statistical yearbook'. De auteurs hebben aan de hand van een Cobb Douglas productiefunctie en regressieanalyse de bijdragen van de verschillende productiefactoren aan het Chinese BBP uitgerekend (Chow & Lin, 2003, p.19). Chow & Lin de bijdrage van de verschillende productiefactoren aan de economische groei in China (zie tabel 3). De exponenten van de productiefunctie geven de groeivoeten weer van de productiefactoren kapitaal en arbeid. Deze zijn dan ook getabelleerd.

Equation Under	Sample Period	Sources of Growth						Contributions to Growth(%)			
		K	L	t	S	A	S/A	K	L	t	R
K/L	1952-78	0.04609	0.00898	0.00000	0.05507	0.05815	0.94703	79.3	15.4	0.0	5.3
	1978-98	0.05833	0.00981	0.02675	0.09489	0.09268	1.02382	62.9	10.6	28.9	-2.4
	1952-98	0.05141	0.00934	0.01163	0.07238	0.07316	0.98934	70.3	12.8	15.9	1.1

K = capital, L = labor, t = time, S = sum of estimates, A = actual GDP exponential growth rate, R = 100 - contributions of K, L and t.

Tabel 3 (Chow & Lin, 2003, p.23) bijdragen per productiefactor

In de periode 1952 tot 1978 groeide de bijdrage van de technologie niet. De exponentiele groei van het BBP was 0,058 in deze periode. Kapitaal droeg 0.046 bij en arbeid 0.009. In de periode 1978-1998 was de exponentiele groei van het Chinese BBP 0,093. Daar droeg kapitaal 0.058 aan bij, arbeid 0.010 en de technologie 0.027. Voor de gehele periode 1952 tot 1998 droeg kapitaal 0.051 bij, arbeid 0.009 en de technologische vooruitgang 0.012. De som van de geschatte bijdragen voor iedere periode is niet ver van de actuele groei van het BBP. De S/A ratio's in tabel 3 laten dat zien. S is daarbij de som van de geschatte bijdragen en A is het actuele BBP. Als de S/A ratio 1 is, is de som van de geschatte bijdragen gelijk aan de actuele bijdragen. In alle perioden is dit bijna het geval (Chow & Lin, 2003, p.23).

De geringe bijdrage van de productiefactor arbeid valt als volgt te verklaren: China heeft met haar inwonersaantal van rond de 1 miljard een overvloed aan arbeiders. De extra productie van een extra arbeider, het marginaal product van arbeid is laag. Maar hoe meer

kapitaal China zal gebruiken, hoe meer arbeiders er ingezet moeten worden om met dit kapitaal te werken en hoe hoger het marginaal product van arbeid. Er is (nog) geen signaal dat dit marginale product aan het toenemen is en daarom valt te concluderen dat China nog steeds arbeidsovervloedig is (Chow & Lin, 2003, p.23-24).

De grote bijdrage van de productiefactor kapitaal valt te verklaren uit het feit dat China zeer veel investeert. Dit is nodig om economische groei te behouden. Veel kapitaal wordt gebruikt om de enorme exporten (van fabrieksproducten) op peil te houden.

Opvallend is dat de technologie een te verwaarlozen bijdrage heeft aan de economische groei. Daarvoor zijn een aantal redenen aan te wijzen. Allereerst wordt er weinig geïnvesteerd in vormen van immaterieel kapitaal als menselijk kapitaal, kenniskapitaal en Research & Development. Verder zijn de technologieën die in China worden gebruikt “rijpe” technologieën waarbij weinig innovatiemogelijkheden zijn. Daarbij is in de prijsbepaling van de kapitaalgoederen die voor deze technologieën worden gebruikt rekening gehouden met efficiëntiewinsten. Er zijn daarom voor de gebruiker van de kapitaalgoederen nauwelijks winsten te behalen die uitkomen boven de winsten die op een competitieve markt gelden. De leveranciers, makers en distributeurs van de kapitaalgoederen claimen dus deze efficiëntiewinsten. De gebruiker van de kapitaalgoederen heeft daarom een lage prikkel om technologisch te verbeteren. Dit voegt weinig toe aan zijn toegevoegde waarde. Dit is zeker het geval wanneer de leveranciers, makers en distributeurs van de kapitaalgoederen een monopoliepositie hebben. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer de gebruikers van kapitaalgoederen moeten betalen aan de leveranciers, makers en distributeurs in de vorm van licenties. Ook zijn er problemen bij het meten van de kapitaalvoorraad. Zo geldt dat bij de bepaling van de vaste investeringen in geïndustrialiseerde landen immateriële inputs niet meegerekend worden. In “ontwikkelingslanden” als China is dat wel het geval. Omdat een land als China haar vaste investeringen vooral uit geïndustrialiseerde landen haalt, ontstaan verschillen tussen de grootte van deze vaste investeringen in “geïndustrialiseerde termen” en in Chinese termen. Wanneer de Chinese vaste investeringen worden gemeten aan de hand van de “geïndustrialiseerde termen” zal de groei in de Chinese vaste investeringen kleiner zijn en dus ook de bijdrage aan de economische groei (Lau & Park, 2003, p.46-50).

Een andere mogelijke reden voor de uitblijvende technologische vooruitgang is het feit dat de technologische ontwikkeling in zijn totaliteit wordt bekeken. Wanneer een bedrijf efficiënter wordt door technologische ontwikkeling en een ander bedrijf minder efficiënt is er over de hele economie gemiddeld genomen geen technologische vooruitgang. Inefficiëntie ontstaat door een gebrek aan concurrentie: monopolie- en oligopolievorming. Bedrijven hanteren prijzen die hoger zijn en niet overeenkomen met de marginale kosten. Bedrijven gaan daarbij minder produceren waardoor de maatschappelijke welvaart afneemt. Verder hebben monopolistische bedrijven en in mindere mate oligopolistische op macroniveau weinig prikkels om technologisch te ontwikkelen. Hun afzetmarkt is toch al verzekerd. Deze inefficiëntie op macroniveau zal doorwerken op microniveau, immers de kleinere bedrijven krijgen te maken met de hoge prijzen die de monopolisten hanteren. Deze worden weer doorberekend aan de consument. Winsten kunnen onder druk komen te staan, bedrijven komen in financiële moeilijkheden waarmee technologische vooruitgang ook op microniveau wordt getemperd (Lau & Park, 2003, p.51).

Dan is er nog een andere oorzaak van de geringe technologische vooruitgang. In de Aziatische landen groeien naast het BBP ook de inputs erg sterk. Technologische vooruitgang en schaalvoordelen zouden dit type groei kunnen verklaren. Immers om technologisch te ontwikkelen zijn inputs nodig en dit leidt dan uiteindelijk tot een hogere productie. Schaalvoordelen zorgen ervoor dat er minder kosten zijn voor een bedrijf, waardoor de winsten hoger zijn en er meer geïnvesteerd kan worden, waarmee de productie stijgt. Echter, Lau & Park hebben gevonden dat alleen de schaalvoordelen belangrijk zijn als verklaring

voor de groei (Lau & Park, 2003, p.52).

Ten slotte wordt nog een oorzaak genoemd van uitblijvende technologische vooruitgang. In de sterk groeiende Aziatische landen zijn publieke investeringen in bijvoorbeeld infrastructuur gedaan. Deze leidden tot minder milieuvervuiling en minder files. De kwaliteit van het leven nam daarmee toe. Deze niet-geldelijke zaken worden niet vermeld in het BBP. Het lijkt daardoor alsof een deel van de inputs niet efficiënt gebruikt is en er technologische achteruitgang is (Lau & Park, 2003, p.53).

Bijdrage productiefactoren en sectoren: Woo

Naast Chow & Lin past ook Woo groeiaccounting toe op China. Hij onderzoekt de bijdragen van de verschillende sectoren in China, zoals de landbouw, de industrie en de dienstensector. Vervolgens wordt de bijdrage van de productiefactoren arbeid, kapitaal en de technologische vooruitgang onderzocht.

Allereerst zal ik de resultaten van de groeiaccounting op sectoren vermelden. De gegevens zijn weergegeven in tabel 4. De landbouw was in de periode 1979-1984 de belangrijkste sector voor de economische groei. In deze periode groeide China met gemiddeld 8,8 procent per jaar. De bijdragen van de landbouw en de industriële sector waren ongeveer gelijk: respectievelijk 32 procentpunten en 34 procentpunten. Voor de dienstensector was dit 26 procent. De gemiddelde jaarlijkse economische groei in de periode 1985-1993 bedroeg 9,4 procent. Daarvan was het aandeel van de industriële sector 57,5 procent. De industriële bedrijven die in het bezit waren van particulieren droegen het meest bij aan dit aandeel. Hun bijdrage was 29 procentpunten. De dienstensector had nu een grotere bijdrage dan de landbouw: 25 procent voor de dienstensector tegenover 12 procent voor de landbouw. Het toenemende belang van de dienstensector voor de economische groei geeft aan dat er veranderingen gaande zijn in China. Onder het strenge communisme werd de dienstensector immers als onproductief beschouwd en onderdrukt (Woo, 1997, p.6-7).

sectoral contribution	primary sector	industrial sector				constru- -ction sector	tertiary sector
		state-owned (soe)	collective -owned (coe)	individual -owned	other forms		
growth in 79-93	16.51	13.79	25.02	5.91	6.93	5.70	26.14
growth in 79-84	31.77	20.32	12.82	0.17	0.77	5.22	28.93
growth in 85-93	11.62	11.70	28.93	7.74	8.91	5.85	25.25

Tabel 4 (Woo, 1997, p.23) bijdragen per sector

Hieronder volgen de resultaten van de groeiaccounting per productiefactor. Woo hanteert de volgende Cobb-Douglas productiefunctie:

$$Y = \sum (\alpha_i X_i^{\beta_i} Z_i^{(1-\beta_i)}) L^{\beta_L} K^{(1-\beta_L)}$$

Daarbij:

Y = BBP

L = totale arbeidsaanbod

K = total kapitaalvoorraad

wi = sector i's aandeel in het BBP

xi = sector i's aandeel in het arbeidsaanbod

zi = sector i's aandeel in de kapitaalvoorraad

β = exponent voor arbeid in de productiefunctie

sector 1 = primaire sector (landbouw, bosbouw, visserij),
sector 2 = secundaire sector (industrie en bouw)
sector 3 = tertiaire sector (diensten)

Groeiaccounting is aan de hand van deze formule toegepast. Om dit te kunnen doen, is het nodig waarden te hebben voor Y , K , L , w_i , x_i , z_i . Ook moeten de beta's bepaald worden. Woo heeft gekozen voor de bètawaarden 0.4, 0.5 en 0.6. Hij zich daarbij op productiefunctieliteratuur van China omdat de gegevens die hij zelf voorhanden had over de verdeling van de kapitaalvoorraad over de verschillende sectoren te onbetrouwbaar zijn. Data worden gebruikt van Li Jing Wen's (1992) en Chow (1993).

Groeiaccounting is toegepast voor de gehele periode 1979-1993 en voor twee subperiodes, namelijk 1979-1984 en 1985-1993. Deze indeling in subperiodes is zo gekozen omdat na 1984 veel hervormingen werden doorgevoerd in de niet-agrarische sector en daarnaast omdat de industrie vanaf dat moment een belangrijke factor werd voor de economische groei in China. Tabel 5 (Woo, 1997, p.24) laat de resultaten zien.

(a) Compound growth rate of GDP, using official 1978-93 data that have been consistently re-based on 1990 prices (in percent)

average 1979-93	9.11
average 1979-84	8.75
average 1985-93	9.34

(b) Compound growth rate of GDP, which has its industrial value added re-deflated by the factory gate price index; also consistently re-based on 1990 prices (in percent)

average 1979-93	8.02
average 1979-84	8.84
average 1985-93	7.47

compound growth rate (percent)	contributions to growth rate		
	beta = 0.40 (percentage points)	0.50	0.60

(c) contribution of capital accumulation to GDP growth

average 1979-93	9.79	5.88	4.90	3.92
average 1979-84	8.08	4.85	4.04	3.23
average 1985-93	10.96	6.58	5.48	4.38

(d) contribution of labor force expansion to GDP growth

average 1979-93	2.73	1.10	1.37	1.64
average 1979-84	3.09	1.24	1.55	1.85
average 1985-93	2.51	1.00	1.25	1.50

(e) contribution of TFP growth to GDP growth (with official industrial value added data)

average 1979-93	2.14	2.84	3.55
average 1979-84	2.67	3.17	3.67
average 1985-93	1.77	2.61	3.46

(f) contribution of TFP growth to GDP growth (with industrial value added re-deflated by factory-gate price index)

average 1979-93	1.05	1.75	2.46
average 1979-84	2.76	3.26	3.76
average 1985-93	-0.11	0.74	1.58

"beta" = the exponent of labor in the Cobb-Douglas production function. Compound growth rate for 1979-93 is calculated using 1978 and 1993 levels.

Tabel 5 (Woo, 1997, p.24) bijdragen per productiefactor

Woo heeft op twee manieren de bijdragen van de technologie berekend: met behulp van een impliciete prijsdeflator en verder met behulp van de zogenaamde “factory gate prijsindex”. Dit is een prijsindex gebaseerd op prijsonderzoeken met steekproeven op vooral middengrote en grote industriële SOE's (Woo, 1997, p.4).

Voor de periode 1979-1993 geldt dat kapitaalaccumulatie voor 3,9 tot 5,9 procentpunten van de economische groei in diezelfde periode verantwoordelijk is. De arbeidsmarkt droeg 1,1 tot 1,6 procentpunt bij en technologie tussen 1,1 en 3,6 procentpunten.

Voor de periode 1979-1993 geldt dat kapitaalaccumulatie voor 3,2 tot 4,9 procentpunten van de economische groei in diezelfde periode verantwoordelijk is. De arbeidsmarkt droeg 1,2 tot 1,9 procentpunt bij en technologie 2,7 tot 3,8 procentpunten.

Voor de periode 1979-1993 geldt dat kapitaalaccumulatie voor 4,4 tot 6,6 procentpunten van de economische groei in diezelfde periode verantwoordelijk is. De arbeidsmarkt droeg 1 tot 1,5 procentpunt bij en technologie -0,11 (technologie deed de groei afremmen) tot 3,5 procentpunten. (Woo, 1997, p.24).

Samengevat geven de resultaten van de groeiaccounting die Chow & Lin en Woo in hun artikelen hebben toegepast op China aan dat de bijdrage aan de economische groei van arbeid gering is. Ook de bijdrage van de technologie is laag. Een aantal oorzaken daarvoor is aangegeven. Echter, de bijdrage van kapitaal is aanzienlijk en daarbij gestegen. Met betrekking tot de verschillende sectoren in China is verder gebleken dat de agrarische sector minder belangrijk wordt. De industriële sector wordt veel belangrijker en de dienstensector is stabiel gebleven.

§3 effect van politieke structuur

In de vorige paragraaf is duidelijk geworden welke productiefactoren de Chinese economie zo sterk deden groeien en welke sectorale ontwikkelingen. In deze paragraaf wordt besproken welke invloed de politieke structuur in zijn algemeenheid heeft op economische groei en verder wordt besproken wat de politieke structuur voor invloed heeft gehad op de Chinese economische groei. Onder politieke structuur wordt in deze scriptie verstaan “democratie of dictatuur”.

Invloed politieke structuur in zijn algemeenheid

Theoretische studies zijn verdeeld over de effecten die het vestigen van democratie hebben op de economische groei. Sommige beweren dat de economie sterker gaat groeien waar andere beweren dat de economie minder sterk gaat groeien. De empirische literatuur laat andere conclusies zien. Zo heeft Brunetti (1997) negentien crosscountry empirische onderzoeken geëvalueerd. Slechts bij 1 van de 19 onderzoeken was er een duidelijke positieve relatie tussen economische groei en democratie, bij 1 was er een negatieve relatie, bij 4 een weinig significante negatieve relatie en 9 onderzoeken konden geen richting geven aan de relatie (Shen, 2002, p.7).

Shen heeft een empirisch onderzoek gedaan naar het effect van politieke structuur op de economische groei. Hij heeft voor 40 landen gekeken naar de verschillen in economische groei in de 10 jaar vóórdat ze democratisch werden en in de 10 jaar nadat ze dat werden. Alle landen zijn veranderd van een autoritair regime in een gedeeltelijke of totale democratie in de afgelopen 40 jaar. De opzet van het onderzoek is zo gekozen om allerlei problemen te omzeilen. Ik noem een paar voorbeelden: bijvoorbeeld multicollineariteit, of het probleem dat de meeste empirische studies een gemiddelde index over een aantal jaar gebruiken om de mate van democratie te kwantificeren. Deze index kan tijdens een jaar constant blijven of veranderen en als daar geen rekening mee wordt gehouden, geeft dat vertekeningen in de

relatie tussen economische groei en democratie. Verder hoeft de relatie tussen groei en democratie niet lineair te zijn. Voor andere problemen, zie Shen, 2002, p.10-12.

Voor het onderzoek worden "Freedom House Indices" gebruikt om de mate van democratie te kwantificeren. Deze indices worden opgesteld door het "Freedom House". Dit bureau publiceert sinds 1972 ieder jaar gegevens met betrekking tot "vrijheid". Een land is democratisch als de bevolking haar leiders vrij kiest en burgers vrijheden hebben. De Freedom House Index bestaat daarom uit 2 cijfers: politieke rechten en burgerlijke vrijheden. Beide cijfers kennen een schaal van 1 tot 7. Het gemiddelde van de beide cijfers is de Freedom House Index. Een waarde van 1-2,5 wordt democratisch beschouwd, een waarde van 3-5,5 deels democratisch en 5,5-7 niet democratisch. De gegevens van het laatste jaar vóór democratie zijn genegeerd omdat er in dat jaar al een reactie komt op de geruchten van de transformatie naar een democratie. De data van het eerste democratische jaar worden niet genegeerd, want er treden dan geen vertekeningen op (Shen 2002, p.14).

De methode toont aan dat de gemiddelde tienjaarlijkse groeivoet een halve procent hoger is nadat de democratie haar intrede heeft gedaan. Als de groeivoet van de eerste 5 jaar voor de democratie worden bekeken (wederom exclusief het laatste jaar vóór de democratisering) is de gemiddelde wijziging in de economische groei nog hoger: 1 procentpunt. Verder kent 60 procent van de 40 landen een hogere economische groei (Shen 2002, p.14).

Shen heeft verder een regressie uitgevoerd van de verandering in de groei op het initiële inkomen in het eerste jaar dat er een democratie is. Er wordt een negatieve relatie gevonden. Gegeven dat de economische groei toeneemt na democratisering houdt dit in dat welvarende landen een daling in hun groei moeten zien na de intrede van de democratie en arme landen een stijging, want arme landen hebben een lager initieel inkomen. Dit blijkt vaak te kloppen. Verder is de economische groei na democratisering stabielere dan ervoor. Op grond van het empirisch onderzoek van Shen zou China moeten democratiseren omdat China dan in de komende 10 jaar een 1 procentpunt versnelling van haar economische groei zou kunnen bewerkstelligen, gegeven China's BBP per capita van 1000 dollar in 2002 (Shen, 2002, p.17).

Invloed politieke structuur op de Chinese economische groei

Zoals reeds vermeld is de Communistische Partij nog steeds aan de macht. Deze partij heeft een aantal hervormingen doorgevoerd om economische groei te bereiken. In tegenstelling tot transitie-economieën in Europa en de Voormalige Sovjetunie heeft China hervormingen geleidelijk doorgevoerd. Verder waren dit alleen economische hervormingen, terwijl in Europa en in Voormalige Sovjetunie-landen tegelijkertijd politieke en economische hervormingen werden doorgevoerd (Walder, 1995, p.964).

Het post-Mao (na 1976) bewind realiseerde zich dat hervormingen doorgevoerd moesten worden. China's volledige isolement begin jaren '60 van het buitenland als het gaat om handel werd al onder Mao in de vroege zeventiger jaren doorbroken. In 1977 begon de regering lokale experimenten in de agrarische sector, tegelijk met prijshervormingen. In hetzelfde jaar begon de regering een programma waarbij technologie werd geïmporteerd in de vorm van grote projecten waarvan de prijs van tevoren vaststond. De projecten werden vooral gefinancierd met buitenlandse obligaties. Verder werd in 1979 een wet aangenomen, de "Joint Venture Law". Deze wet maakte buitenlandse investeringen mogelijk, voor de eerste keer sinds het jaar 1949. Daarbij werden de handel en wisselkoerssystemen verder geliberaliseerd.

Hervormingen vonden ook plaats in de landbouw. Zo werd het "household responsibility system", HRS ingevoerd. Dit systeem hield in dat huishoudens gebruiksrechten kregen over stukken land. Het betekende niet dat de landbouw geprivatiseerd werd. De economische impact was wel vergelijkbaar. Boeren moesten een vast bedrag aan de staat

geven en konden indien zij dat wilden meer productie afstaan dan dit vaste bedrag. De staat beloofde de boeren vervolgens met een vaste prijs voor elk product. Deze prijzen werden geleidelijk aan verhoogd. Er ontstond een markt in de agrarische sector. Het HRS systeem breidde zich gaandeweg uit, want boeren wilden graag het gebruiksrecht hebben over hun land. De productie steeg sterk omdat boeren met de hogere prijzen voor hun producten een prikkel hadden om extra veel te gaan produceren. Ook het feit dat de boeren geen technologisch voordeel konden krijgen in de productie leidde daartoe. Een product als graan is immers relatief homogeen. De winstmarges waren klein en winst moest daarom behaald worden door veel te produceren. Omdat China erg agrarisch was, bracht de sterke groei in de landbouw een zeer sterke economische groei met zich mee.

Ook in de vroege tachtiger jaren was de agrarische sector een belangrijke factor in de economische groei van China. De landbouw groeide in deze periode nog altijd sterk net als de TVE's, "Township and Village Enterprises". Deze bedrijven hadden al een 10 procent aandeel in de Chinese industriële productie in 1978 en waren sterk gegroeid in het begin van de zeventiger jaren toen het centrale gezag aan macht ingeboet had. De TVE's zijn anders dan de stadsbedrijven, echter het zijn geen geprivatiseerde bedrijven. De TVE's waren georganiseerd door lokale autoriteiten of de boeren die tegelijkertijd een rol als ondernemer op zich namen. Veel mensen gingen weg uit de agrarische sector en in de stad werken en ook veel kapitaal verhuisde van het platteland naar de stad. Het feit dat verhuizing van het platteland naar de stad sterk werd ontmoedigd droeg daaraan bij, evenals het gebrek aan arbeid- en kapitaalmarkthervormingen.

Joint ventures werden goedgekeurd. In de joint ventures was meestal een TVE aanwezig. Verdere hervormingen in 1983 maakten buitenlandse investeringen aantrekkelijker. Vóór deze hervormingen was investeren in China nog een riskante onderneming. Bedrijven wisten niet welke hervormingen doorgevoerd zouden worden en hoe deze uit zouden pakken. De overheid besloot daarom duidelijkheid te scheppen en kwam in 1983 en 1984 met regels die duidelijker richtlijnen gaven. Een voorbeeld hiervan is "gelijke betaling voor gelijk werk voor buitenlandse en lokale werknemers". Deze zaken leidden tot een sterke stijging in de buitenlandse investeringen in 1984-1985. Omdat dit minder werd in de tweede helft van 1985 en in 1986 verlaagde de overheid de controles op buitenlandse investeringen waarmee de hervormingen met betrekking tot de buitenlandse investeringen zo goed als voltooid waren.

Niet alleen de buitenlandse investeringen stegen sterk, ook de exporten. Met de joint ventures werden namelijk arbeidsintensieve fabricagegoederen geproduceerd voor de export. De Chinese economische groei kan in deze periode dan ook exportgeoriënteerd genoemd worden. De regering hanteerde importcontroles. Exportcontroles waren er ook, maar die waren gering. De winst voor China lag in het uitbuiten van haar comparatieve voordeel in arbeidsintensieve fabricagegoederen. Daarvoor moesten enkele zaken worden overwonnen. Het land was niet bekend met de vraag in andere landen. Kennis daarover is nodig om te weten wat China het beste kan produceren als exportproducten. Verder was China niet bekend met de internationale kwaliteitsstandaarden en moesten logistieke problemen worden opgelost. De regering nam om deze zaken te overwinnen de ontwikkelde economieën in Azië als voorbeeld (Pomfret 1997, p.429).

De overheid heeft een belangrijke rol gespeeld in het Chinese handelsbeleid. Onder Mao waren de importen sterk gereguleerd. Na zijn dood werden importen meer toegestaan. Wel werd ervoor gewaakt dat importen niet te omvangrijk werden. In 1993 waren de importtarieven toch nog relatief hoog: gemiddeld ongeveer 40 procent. Ook waren er een aantal importbeperkingen die niet tariefgerelateerd waren (Pomfret, 1997, p.434). De regering wilde niet het risico lopen dat China teveel buitenlandse schulden ging opbouwen. Nadat de regering de mogelijkheden om te importeren vergroot had en de exporten sterk aan het stijgen waren, realiseerde zij zich dat de nationale munt inwisselbaar moest worden. Vóór 1978 was

het niet mogelijk om de yuan in te wisselen. De regering introduceerde om deze reden een duaal muntensysteem waarbij de yuan kon worden verhandeld door toeristen en bedrijven.

Samenvattend heeft het aanblijven van de Communistische Partij China goed gedaan. Prijzen zijn deels geliberaliseerd, bedrijvigheid is ontstaan, de handel is geliberaliseerd en de yuan kan vrij worden verhandeld. Buitenlandse investeringen zijn toegestaan. De economie is daarbij sterk gegroeid. Wel is het zo dat er geen echte markteconomie is ontstaan. Dat was ook niet de opzet van de Partij. Deze streeft slechts economische groei na. Dit beleid van de Partij heeft ervoor gezorgd dat er nog altijd veel bedrijven in handen van de staat zijn, bedrijven die worden beschermd tegen buitenlandse concurrentie door protectie (Pomfret, 1997, p.438). Waar deze bedrijven in een markteconomie failliet zouden gaan bij slechte prestaties houdt de Partij deze in het zadel met financiële middelen. Dit is niet efficiënt omdat dit geld beter besteed kan worden aan bedrijven die wel goed presteren. Verder zijn de prijzen niet geheel geliberaliseerd. Veel prijzen worden nog door de overheid gezet. Importtarieven beletten de convergentie van binnenlandse prijzen naar prijzen op de wereldmarkt. Dit biedt corruptiemogelijkheden en arbitragemogelijkheden. De vraag is of China op deze manier zo sterk kan blijven groeien. Moet China niet naar een markteconomie? Moet China zoals Shen adviseert een democratie worden? Deze belangrijke vragen worden in de volgende paragraaf behandeld.

§4 Toekomst

Vooralsnog groeit de Chinese economie sterk door. De Chinese economie groeide in de eerste zes maanden van 2005 met 9,5 procent. De Chinese regering wil zelfs maatregelen nemen om de groei af te remmen. Zij wil over het jaar 2005 een groei van 8 tot 8,5 procent halen.

Ook de industriële productie is het eerste halfjaar van 2005 sterk toegenomen: met maar liefst 16,4 procent. Verder zijn de investeringen met een kwart toegenomen (teletekst 2005a).

De positieve cijfers voor de eerste helft van 2005 bieden geen garantie voor de toekomst. In de toekomst zal de regering ervoor moeten zorgen dat de verhouding kapitaal/arbeid gezond blijft. Immers kapitaal en arbeid kenmerken zich door dalende marginale producten. Indien er teveel van een van beide productiefactoren wordt gebruikt, zal de economische groei afnemen. Als China bijvoorbeeld teveel kapitaal zou gebruiken, levert dit gegeven het dalende marginaal product van kapitaal minder producten op. Er worden dan te weinig arbeiders op de kapitaalgoederen gezet, waardoor kapitaal minder productief is.

China's groei wordt vooral gedreven door de productiefactoren. Een stagnerende groei van productiefactoren kapitaal en arbeid vormt daarom een bedreiging voor de groei. De productiefactoren kunnen stagneren door een beperkte bevolkingsgroei, dalende rendementen op kapitaal en een hoge arbeidsmarktparticipatie. Om dit te voorkomen, moet de intensieve groei toenemen (technologie). Op die manier kan de productie door efficiënter gebruik van de productiefactoren blijven stijgen. (Yueh, 2003, p.6-7). Technologische ontwikkeling is dus van belang om te blijven groeien. Daarbij moet veel geïnvesteerd worden in materieel kapitaal. Investeren in immaterieel kapitaal is ook nodig. Dit leidt tot efficiënter productieprocessen en het dalende marginale product van kapitaal wordt tegengegaan (Lau&Park, 2003, p75). De immateriële en materiele kapitaalvoorraad in China ligt ver achter bij het westen. Groei die gedreven wordt door investeringen in kapitaal is daarom gegeven de westerse situatie nog lang mogelijk. Investeringen in Research & Development per arbeider liggen ook ver achter. Als China gaat investeren in Research & Development moet de opgedane kennis goed beschermd worden, zodat de kennis niet uitlekt (Lau&Park, 2003, p76-78).

China heeft een aantal kenmerken die een goed toekomstperspectief bieden voor de economische groei. China heeft veel arbeiders met haar bevolking van 1 miljard. Dit is een groot afzetgebied. China bezit daarbij veel natuurlijke hulpbronnen, zoals kolen, olie, ijzererts

en metaal. Er is veel samenwerking met het buitenland. Het land werkt samen op technisch gebied, beschikt over managementkennis van Taiwan en Hongkong. Verder zijn er voldoende investeringsmogelijkheden en ook zijn Aziaten over het algemeen ondernemend, hardwerkend en spaarzaam.

Negatieve kenmerken zijn er ook. De nu al grote milieuvervuiling zal in de toekomst alleen maar toenemen als China meer zal gaan produceren. Dit kan een belemmering gaan vormen voor buitenlandse investeringen. Het buitenland wil mogelijk alleen investeren als China haar grensoverschrijdende milieuvervuiling vermindert. Verder verliest het centrale gezag terrein en zijn veel taken gedecentraliseerd. Regio's kunnen daardoor in conflict raken over economische kwesties (OECD, 1993, p.1-3).

Ook zijn er een aantal andere zaken die de groei kunnen bedreigen.

Zo kan de partiele hervorming van de staat een bedreiging voor de groei vormen.

Decentralisatie van besluitvorming heeft plaatsgevonden op verschillende terreinen, namelijk in de productie, bij het zetten van prijzen, investeringen, in de handel, bij de uitgaven, inkomensverdeling, belastingheffing en kredietallocatie. Ook zijn institutionele hervormingen doorgevoerd, het zogenaamde BCS, Budgetary Contracting System, verder CRS, het Contract Responsibility System en ook het toestaan van direct lenen (Yueh, 2003, p.9). Sinds 1980 deelt het centraal gezag inkomsten met lokale overheden. In het BCS is geregeld hoeveel subsidie een lokale overheid krijgt. Locale overheden hebben dikwijls budgettekorten en vaak ruziën ze over de subsidies. Het is dan ook zaak voor het centraal gezag om ervoor te zorgen dat lokale overheden niet teveel tekorten hebben, anders komt het budget van het centraal gezag ook onder druk te staan. De mogelijkheden om te investeren in haar eigen bedrijven nemen af en dat is ongunstig voor de groei. In het CRS, dat in 1985 in gang is gezet is geregeld dat bedrijven een vast bedrag aan belasting moeten betalen, de rest zelf mogen houden en verder vrij mogen opereren. In 1985 zijn bankleningen mogelijk geworden. Verder mogen lokale overheden en staatsbedrijven lenen van huishoudens en andere instellingen. Na de WTO-toetreding mogen buitenlandse banken ook krediet verlenen aan Chinese bedrijven/overheden (Yueh, 2003, p.9).

In de decentralisatie en de institutionele hervormingen schuilen gevaren. De institutionele hervormingen kunnen problematisch zijn, want banken hebben weinig ervaring in het bankieren. Zij hebben weinig ervaring in het sluizen van geld van degenen die er weinig investeringsmogelijkheden voor zien naar degenen die veel investeringsmogelijkheden zien. Ook hebben de banken weinig ervaring met moral hazard en adverse selection problemen en met het monitoren van bedrijven. Banken hebben weinig liquide middelen en veel dubieuze activa (Yueh, 2003, p.12). Veel bedrijven kunnen daarbij hun schulden niet aflossen. Staatsbedrijven lijden vaak verlies –dit geldt voor ongeveer eenderde van de staatsbedrijven– en worden in leven gehouden door de regering. Volgens een in 1992 uitgevoerde enquête van 300 grote en middelgrote staatsbedrijven, gedaan door de “State Economic and Trade Commission” geldt zelfs dat de gemiddelde debt/assets ratio 180% is. Als bedrijven veel lenen bij banken, neemt de liquiditeit van de banken nog verder af en neemt het risico van een bankencrisis met alle gevolgen van dien toe. Verder gaat de maatschappelijke geldhoeveelheid omhoog. Dit leidt ceteris paribus tot economische groei. Een hogere economische groei betekent dat mensen meer inkomen hebben. Zij zullen de vraag naar goederen en diensten opstuwten en dat leidt tot een hogere inflatie. Een hoge inflatie is ongewenst. Arbeiders willen meer loon omdat hun reële loon afneemt. Werkgevers zien hun winsten dalen en willen de prijzen weer verhogen. De overheid moet er daarom voor zorgen dat bedrijven gezonder worden en de behoefte aan monetaire expansies minder wordt (Yueh, 2003, p.10).

China in 2001 toegetreden tot de World Trade Organisation, WTO. Deze WTO-toetreding kan een zegen, maar ook een bedreiging vormen voor de economische groei in

China. De toetreding dwingt China om haar wetten aan te passen, in overeenstemming met de overige WTO-leden. Zo zal China bijvoorbeeld haar importtarieven moeten reduceren. Ook worden licentiewetten aangescherpt. China kan niet meer ongelimiteerd technologieën van ontwikkelde landen nabootsen. Dit is een domper voor China, want het is belangrijk voor de groei. Verder zullen wetten met betrekking tot eigendomsrechten moeten worden aangepast. Veelal heeft de overheid nog altijd de eigendomsrechten en leidt zij complete transacties. Wegens de WTO-reguleringen en om de economische groei te handhaven zal China moeten afrekenen met deze inefficiënties (Yueh, 2003, p.8).

De toetreding tot de WTO zorgt ervoor dat China dezelfde rechten heeft als een ander WTO-lid en andersom, de zogenaamde “Most Favoured Nation”, MFN-clausule. WTO-leden kunnen nu niet zonder toestemming handelsbelemmeringen voor China opwerpen. Dit zorgt ervoor dat de exporten zekerder zijn en dat investeringen in de exportproductie minder riskant zijn. Het lidmaatschap van de WTO betekent echter ook dat China haar wetten aan moet passen. Importtarieven op textiel- en fabrieksproducten moeten omlaag en op den duur worden afgeschaft. Hetzelfde geldt voor niet-tarifaire belemmeringen. De overheid loopt daarmee een bron van inkomsten mis en de binnenlandse bedrijven kunnen minder goed worden beschermd tegen buitenlandse concurrentie (Yueh, 2003, p.11).

Met de afschaffing van de importtarieven is wel de weg geopend voor technologische vooruitgang en wordt China een aantrekkelijker investeringsgebied voor buitenlandse ondernemingen (Yueh, 2003, p.11). Het betekent een verschuiving in de buitenlandse investeringen. Deze komen nu meer vanuit het westen in plaats van uit Aziatische landen in de omgeving van China. Dit kenmerkt het vertrouwen van de westerse landen in China. Verder worden financiële markten geopend en daarbij vindt liberalisatie plaats in de bankensector, de verzekeringen, de effectenbeurzen, management van fondsen en in andere financiële diensten. Buitenlandse banken moeten de kans krijgen om in China te opereren en beperkingen die nog bestaan worden afgeschaft. Zo moeten deze banken zaken kunnen doen in lokale munteenheden. Buitenlandse financiële instellingen zien China als een markt met veel meer mogelijkheden dan er op dit moment gebruik van wordt gemaakt. De nationale spaarvoet is de afgelopen jaren zo’n 40% geweest. Met een modern financieel systeem zouden gelden volgens buitenlandse banken veel effectiever kunnen worden gebruikt. Zoals al eerder vermeld, blijft het opzetten van een modern financieel systeem met de weinig ervaren banken wel een risico (Yueh, 2003, p.12).

De toetreding tot de WTO heeft de druk op China vergroot om de wisselkoersmarkten te liberaliseren. De kans bestaat dat de yuan dan zal appreciëren. In dat geval zal de hoeveelheid van de exporten afnemen en kan de lopende rekening een tekort gaan vertonen. Dit gebeurde inderdaad voor de eerste keer (Yueh, 2003, p.12). Maar omdat de buitenlandse investeringen voldoende aantrokken, vertoont de betalingsbalans een overschot. Volledige liberalisatie brengt ook andere risico’s met zich mee. De yuan kan sterk gaan fluctueren en instabiliteit veroorzaken. Banken zullen met al hun onervarenheid moeten ingrijpen door middel van interventies. Zo kan er een dubbele crisis ontstaan: een in de wisselkoersmarkt en een in de bankensector.

China heeft onlangs een grote stap gezet in de liberalisatie van de yuan. De yuan werd ontkoppeld met de dollar (Nos, 2005). De Chinese munteenheid was tot voor kort vastgezet met de dollar. Amerika en andere landen vinden de dollar/yuan koers van 8,27 yuan per dollar te hoog, waardoor import uit China erg gunstig is en Amerika en andere landen hun lopende rekeningen zien verslechteren. De koers is nu teruggezet naar 8,11 yuan per dollar en de yuan mag binnen bandbreedte zweven ten opzichte van een mandje van verschillende wisselkoersen. Daarmee krijgt de Chinese Centrale Bank een taak erbij: de yuan binnen bandbreedte houden. Financieel analisten zien de stap van de Chinese overheid als eentje in de richting van volledige liberalisatie. Naast de druk die de internationale gemeenschap heeft

gezet op China om dit te doen poogt de regering ook om oververhitting van de economie te voorkomen. Het is de vraag of de Chinese Centrale Bank erin slaagt om dit geleidelijke proces waarbij meer marktwerking in de economie komt, op een goede manier te leiden. Een crisis ligt altijd op de loer. De financiële crisis heeft op China nog weinig effect gehad. De reden daarvoor is dat China ten tijde van de crisis met haar economische hervormingen nog niet zo ver was. Financiële markten waren nog niet echt tot stand gekomen. Nu is dat wel steeds meer het geval en dit brengt risico's met zich mee (Yueh, 2003, p13). Voor landen die een liquiditeitscrisis hebben, is het IMF vaak de reddende engel. Chinese banken weten dat en dit feit zorgt voor een moral hazard probleem. De banken willen veel winst maken en verlenen teveel korte termijn krediet (Yueh, 2003, p.13). Bedrijven kunnen eenvoudig aan krediet komen en maken daar dan ook veel gebruik van. Ze kunnen dit ongestoord doen, omdat de overheid veel bedrijven het hoofd boven water zal houden bij financiële problemen. Dit kan een tijd goed gaan, maar als bedrijven hun schulden niet meer terugbetalen, gaan ze niet failliet. Buitenlandse investeerders trekken hun kapitaal terug. Het vertrouwen in China verdwijnt, de wisselkoers zal depreciëren. Verder zal de handel negatief worden beïnvloed en hetzelfde geldt voor investeringen. Kortom, het moral hazard probleem heeft een destabiliserend effect op de economie. Het is daarom zaak voor de regering om de bankensector te moderniseren, goede onafhankelijke monitoring op banken en bedrijven in te voeren om dit soort risico's te minimaliseren.

Het plaatje voor China ziet er op dit moment optimistisch uit: hoge groei van 9,5 procent over het eerste halfjaar van 2005. Chinese schattingen zijn hoopgevend. Deze geven een duurzame gemiddelde 9% groei per jaar aan voor het reële BBP aan, waarbij China's BBP in 2020 rond de 3000 dollar per hoofd van de bevolking zal zijn. Gezien het besprokene in deze paragraaf valt te concluderen dat de economische groei duurzaam is, mits:

- de bankensector zich ontwikkelt tot een volwassen sector die een stabiele yuan kan waarborgen en waarbij buitenlandse banken geen beperkingen in hun handelen hebben
- financiële markt zich ontwikkelt tot een moderne markt zonder overmatige kredietverstrekkingen
- decentralisatie van belangrijke economische beslissingen goed verloopt
- voldoende geïnvesteerd wordt in kapitaal en Research & Development
- natuurlijke hulpbronnen efficiënt worden gebruikt
- het milieu zo veel mogelijk wordt ontzien

Conclusie

In deze scriptie is de economische groei van China aan de orde gekomen. In paragraaf 1 is duidelijk is geworden dat de groei in ontwikkelde landen schril afsteekt bij de Chinese groei. Ook in de meeste ontwikkelde Aziatische landen is de economische groei beduidend lager dan in China. Daarbij moet wel enige voorzichtigheid worden geboden wegens problemen bij het bepalen van het BBP.

Chow&Lin en Woo hebben groeiaccounting toegepast op de Chinese economie en komen tot dezelfde resultaten. Allereerst heeft China, veel arbeid en kapitaal ingezet in de productie. De inzet van kapitaal groeide ook sterk. De kapitaalvoorraad is sterk gestegen doordat er voor de exporten veel investeringen nodig waren. Ook werden de mogelijkheden om te investeren steeds beter. Dit vertaalt zich in een hoge bijdrage van de productiefactor kapitaal. Dit is logisch, gezien het feit dat de kapitaalvoorraad vergeleken met ontwikkelde landen op een erg laag niveau was.

De inzet van arbeid is min of meer constant gebleven. De bijdrage van arbeid aan de economische groei is daarom ook constant gebleven. De reden hiervoor is dat er al veel arbeiders van de enorme Chinese arbeidsmarkt worden ingezet. Dit omdat de Chinese economie een comparatief voordeel heeft in de export van arbeidsintensieve

fabrieksproducten. Als er al veel arbeiders worden ingezet, kan de bijdrage van arbeid niet meer sterk toenemen, ceteris paribus. Opvallend is dat de technologie een bijrol speelt in het groeiproces. Daarvoor zijn een aantal oorzaken aangedragen.

Woo heeft ook nog per sector gekeken wat de bijdragen zijn aan de economische groei. De bijdrage van de agrarische sector is minder belangrijk geworden, terwijl de industriële sector veel belangrijker is geworden. Het belang van de dienstensector is gelijk gebleven.

Vervolgens is het effect van politieke structuur in het algemeen op economische groei onderzocht. Uit het empirische onderzoek van Shen waarin hij de gemiddelde economische groei van 40 landen 10 jaar vóór en 10 jaar ná democratisering onderzocht is gebleken dat gemiddeld genomen de economische groei met 0,5 procentpunt is toegenomen na democratisering. Wanneer de periode 5 jaar voor en 5 jaar na democratisering wordt bekeken, blijkt de economische groei na democratisering met 1 procentpunt toe te nemen. Shen heeft ook een regressie uitgevoerd om het effect van economische groei op het initiële inkomen te onderzoeken. Gegeven dat democratisering leidt tot economische groei zal het effect op het initiële inkomen van arme landen positief zijn en het effect op het initiële inkomen van arme landen negatief. Voor China zou dat dus moeten betekenen dat democratisering leidt tot groei. Toch heeft het aanblijven van de Partij China goed gedaan. De Partij heeft veel hervormingen doorgevoerd. Het gebruiksrecht van stukken landbouwgrond is in handen van de boeren gekomen, wel zonder dat er sprake is van privatisatie. Verder is bedrijvigheid toegestaan en zijn de prijzen (deels) en de handel geliberaliseerd. Importtarieven zijn grotendeels afgeschaft en wat nog rest wordt gaandeweg geschaft, exporttarieven zijn er nauwelijks meer en China is bezig de yuan, de Chinese munt te liberaliseren. Ook zijn buitenlandse investeringen bij wet mogelijk gemaakt en er wordt geëxperimenteerd met marktwerking in zogenaamde “Special Economic Zones”. Daarnaast is China toegetreden tot de WTO en heeft het land daarbij de bankensector verbeterd en financiële markten opgezet. De economische groei is nog altijd sterk.

Dit zal ook in de toekomst mogelijk zijn, maar dan moet China wel goed omgaan met de risico's die genomen moeten worden om de sterke groei te behouden. Het is van belang dat er voldoende wordt geïnvesteerd in kapitaal en technologische vooruitgang. Samenwerking op economische gebied met omliggende landen en andere landen moet worden gekoesterd, milieuvervuiling zoveel mogelijk worden beperkt en natuurlijke hulpbronnen efficiënt gebruikt. Essentieel is ook dat de bankensector en de financiële markten zich met hulp van de regering ontwikkelen tot stabiele en sterke onderdelen van de Chinese economie. Daarbij is het de bedoeling dat banken een goede rol spelen als intermediair in het verstrekken van krediet en de centrale bank als hoeder van de yuan en de geldhoeveelheid. Er moet onafhankelijk toezicht op banken en bedrijven komen, zodat banken niet buitensporig veel krediet gaan verlenen en bedrijven niet zoveel gaan lenen, dat ze hun schulden niet meer aan kunnen. Het is zaak voor de overheid om te stoppen met het steunen van dit type bedrijven en faillissementsregelgeving te introduceren zodat ze failliet kunnen gaan. Verder is het van belang dat de besluitvorming op lokaal niveau, die steeds belangrijker wordt, goed verloopt. Ten slotte zou de Partij er verstandig aan doen om zodra zij de economische hervormingen voltooid en geslaagd vindt een voorzichtig begin te maken met democratie. Dit heeft immers een positief effect op de groei en ook op de stabiliteit daarvan. Slaagt China erin deze zaken tot een goed eind te brengen, dan kan de economische groei nog lang aanhouden.

Bibliografie

Literatuur:

Beleven, 2005

Homepage: <http://www.beleven.org/verhalen/themapagina/china.html>

datum: 27-07-05

Chow, G. & Lin, A., Accounting for Economic Growth in Taiwan and Mainland China: A Comparative Analysis, 2003

Homepage: econwpa.wustl.edu/eps/ge/papers/0306/0306003.pdf

datum: 27-07-05

IIE, the pattern of economic growth 1950-2000, 2005

Homepage: www.iie.com/publications/chapters_preview/348/1iie3489.pdf

datum: 27-07-05

Lau, L.J. & Park, J., The Sources of East Asian Economic Growth Revisited, Stanford University, State University of New York at Buffalo and Tsinghua University, Beijing, March 26, 2003

Homepage: <http://www.stanford.edu/~ljlau/Presentations/Presentations/030326.pdf>

datum: 27-07-05

Nos, 2005

Homepage: http://www.nos.nl/nosjournaal/artikelen/2005/7/21/210705_yuan.html

datum: 21-07-05

OECD

China's economic future: can growth be sustained?, Highlights No. 5; June 1993

Homepage: <http://www.oecd.org/dataoecd/32/17/19521303.pdf>

datum: 27-07-05

Pomfret, R., Growth and transition: Why has China's performance been so different? Journal of Comparative Economics December 1997

Shen, J.G., Democracy and growth: An alternative empirical approach, Bank of Finland Institute for Economies in Transition, 2002

Homepage: econwpa.wustl.edu/eps/dev/papers/0212/0212002.pdf

datum: 27-07-05

Teletekst, 2005

Homepage: <http://teletekst.nos.nl/> pagina 512

datum: 20/07/05

Walder, A.G., China's transitional economy: interpreting its significance, China Quarterly 144
December 1995

Woo, W.T., CHINESE ECONOMIC GROWTH: SOURCES AND PROSPECTS,
Economics Department University of California, October 1997 revision
Homepage: <http://www.econ.ucdavis.edu/faculty/woo/sources.pdf>
datum: 27-07-05

Yueh, L.Y., China's Economic Growth with WTO Accession: Is it Sustainable?,
Royal Institute of International Affairs, May 2003
Homepage: www.riia.org/pdf/research/asia/Chinas%20Economic.pdf
datum: 27-07-05